

ÜNNEPELÜNK

„Boldog a nép, amely tud ünnepelni” — állapítja meg az ószövetségi zsoltáros (Zsolt 88, 15). Emberi igény az ünneplés, egy-egy népnek, nemzetnek is igénye az ünneplés. Megilletődve tekint vissza átélt nagy történelmi eseményekre. Évfordulókon elmereng átvészelt viharokon, felidézi kemény helytállások emlékeit, számba veszi a sikereket, megnyugszik a múlt hibáinak jóvátételén és mindezen örül, jubilál.

A „jubileum” bibliai eredetű szó. Szóelemzés szerint kos szarvából készült kürtöt jelent. Fogalmi tartalma azonban a kürtszóval meghirdetett örömnünet jelzi, amit valami esemény emlékére, bizonyos idő (10, 25, 50, 100 év) leforgása után ünnepelnek. A bibliában az ószövetségi népnek a mózesi törvény írta elő, hogy minden 50-ik esztendőt a „szabadság évének”, a „szabadulás esztendejének” ünnepeljen meg. „Számolj magadnak hét évhetet, azaz hétszer hét, tehát összesen negyvenkilenc esztendőt; a hetedik hónapban, a hó tizedik napján, az engesztelés idején fúvasd meg a harsonát az egész földtekén és szenteld meg az ötvenedik esztendőt s hirdess szabadulást földed minden lakójának, mert örvendetes esztendő az” (Móz III. 25, 8—10). A társadalom szociális egyensúlyát biztosító intézkedés volt ez az ószövetségi választott nép számára.

Szocialista társadalmi rendszerre tért magyar népünk már a 25-ik évet számlálja „felszabadulás éve” gyanánt és ünnepli jubileumát. Hogy ez az idő „korforduló” volt hazánk történelmében, az ma már nem frázis, hanem ünnepeit valóság. Nemzedékünk szeme láttára valósult meg új történelmünk.

Bibliás gondolkodású, vallásos ember ha „felszabadulásról” hall, eszébe jut a bibliai választott nép szabadulása az egyiptomi rabságból. Fáraók zsarnoksága alól szabadult ki a sokat szenvedett nép. Elnyomtatása évszázadaiban nem élhette sajátos népi életét, amire pedig hivatva volt. De amikor felszabadult, akkor várt rá — elsősorban Mózesre, a nép Istentől küldött vezérére — a nagy feladat: megtanulni és ránevelni a népet, hogyan becsülje szabadságát, hogyan éljen vele hazájában új államiségében.

Ez a mi jubilált 25 évünk értékelésében is az, ami az ünneplésen túl feladatként mutatkozik. A II. vatikáni zsinat is ad erre utasítást: „Az isteni Gondviselés sürgetően követeli tőlünk, hogy mi magunk szabadítsuk fel magunkat a háború ősi rabságából” (Gaudium et spes 81.).

Jubileumunk célkitűzésében első: a béke igénye és céltudatos munkálása. Olyan békéé elsősorban, amit nem kikényszerített szerződések garantálnak, hanem amely a szívekben honol és amelyet a népek és nemzetek egymáshoz való viszonyában kell megvalósítani és uralkodóvá tenni. Egyházunk zsinatán megajánlotta közreműködését ennek a világbékének érdekében: „Kínálja az embe-

riségnek az egyház őszinte együttműködését annak a mindenkit magába ölelő testvériségnek megteremtésében, amely megfelel az emberi hivatásnak” (Gaudium et spes 3.). Ezt a megajánlást értékelni kell az illetékeseknek. Alapítójától vett meghagyás szerint az egyház erkölcstanában azt sürgeti, hogy a történelmi változások keretében az emberek is változzanak meg; küzd a békétlenségek és háborúk legmélyebb forrása, az emberi önzés ellen, az egocentrizmus ellen. Az embereknek kell felelősségtudatra érniük. Békességessé kell fejlődniük, megbízhatókká nevelődniük, hogy a népek kölcsönösen bízhatnak egymásban.

Ilyen nemzeti jubileum, mint a miénk is, alkalom arra, hogy a gazdasági és kulturális optimizmuson túl a hívő ember őszintén vesse egybe a tényeket az elvekkkel, a történelmi idők fejlődését az örök igazságokkal. Így érik ki az ünnepi ujjongásban a tette kész feladat-tudat és a jövő alakításával járó új erőfeszítések vállalása. Az ünnepelt múltból már jubiláló jelen lett, de a súlypont mégis a jövőn van.

„... a múlt csak példa legyen most
s égve honért bizton nézzen előre szemünk!”

A bizakodó jövőbe tekintés motívumai közt ott van a magyar katolicizmus lelkében annak értékelése, hogy az ünnepelt 25 év utolsó öt évében már az Allamunk és az Egyház közötti „részleges megállapodás” vált új történelmünk jelentős tényezőjévé. Erre tekintve vissza biztatónak mondhatjuk a jelent és reményteljesnek a jövőt.

*

MAGASZTALÁS

Vagy. Léted sugárzó fénye ott ragyog
minden ember szemén.
A fűszál harmatában is Te tükröződöl,
és a fák lombkoronája is a Te neved suttogja.
Téged hordoz karján a viharzó szél,
szigorod hirdeti a villámok suhanása,
szereteted a nap lágy ölelése, a szellő
simogatás és eső a mindeneket megennyhító.
Szépséged rejtett tüze lángol az alkonyi
fényben és szikrázik minden kis virágban,
megül a gyermekarc báján, a fiatalság
lánglobogásán és elomlik az öregek
szelid derűjében. Nagyságod hirdeti
minden teremtettség dolog s a teremtményeid
kezenyomán fakadt minden alkotás
csak tehozzád visz közelebb, Isten,
hogy kiteljesedjék a végső igazság
Tebenned, mert hozzád fut minden út
és minden lépcső előtted alázódik,
amelyen az ember szívét emelve Feléd közelít.

Nagy Méda